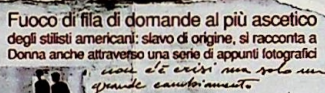

nevenka

Urbani pejzaž, 2002.

3. - 17. lipnja 2003.

NEVENKA ARBANAS. Grafika ne može bez discipline, tehnike, zanata, podrazumijeva strogost, umijeće vještinu. Poslovična pohvala ruci kao mediju izvođenja svih likovnih ostvarenja posebno je primjerena u slučaju grafike, naročito kod dubokoga tiska. Bakropis i suha igla, da o miješanim postupcima ni ne govorimo, gotovo su na pola puta između slikarstva i kiparstva, plod su zajedničkog napora fizike i kemije, u sretnim slučajevima i na samom rubu alkemije. Preobrazba negativa u pozitiv, prelijevanje tonova i nijansiranje reljefa, istančana izmjena glatkoće i zagasitosti, dinamični dodiri svjetlosti i tame, paradoksalno stapanje toplih i hladnih boja – sve su to sredstva i načini što angažiraju oko i opip (u stanovitom smislu i njuh) izvođača, ali i motiviraju afektivno-meditativni pristup gledatelja.

Nevenka Arbanas je grafičarka par excellence, vrhunska poznavateljica najsofisticiranije tehnologije, neusporediva vještakinja s gotovo magijskim, otajnim recepturama (tako da "crna umjetnost" redovito uzima ne samo s lica, već i iz naličja). Ali čini mi se nepotrebnim, ili barem nepotpunim, hvaliti ponajprije njezino majstorstvo, virtuoзитet, meštiriju – koliko god su oni nužno u podlozi kreativnog iskaza i koliko god je njihova podloga već maštovita, sublimna, "onostrana". A nije joj neophodan ni kompliment kako tvarne premise rada nadmašuje količinom i veličinom, kako ograničenja plohe svladava ulaskom u prostor, interveniranjem u ambijent, instaliranjem listova u galerijsko-muzejski kontinuum.

Jednostavno, ova je umjetnica odabrala grafički medij kao mogućnost najcjelovitijeg ostvarivanja svojih

imaginativnih darova, svoje kolorističke osjetljivosti i linearne preciznosti, haptičke sugestivnosti i hermetičke aluzivnosti. Prošavši kroz slobodnu interpretaciju vidljivih pojava, likova i krajolika, odavno se već prepustila još slobodnijem gonetanju prvotnih znakova, otisnula od predmetnosti i figurativnosti u svijet izmaštanih obrisa i grebotina, tragova i planova.

Jednu bismo fazu njezina djelovanja mogli povezati s enformelističkim senzibilitetom za materiju i mrlju, s iskustvom lirske apstrakcije koja insistira na autonomiji geste. Paradoks takve premise i tehničkoga izbora izvrsno je uočila Nada Beroš kad je ustvrdila: "Obući možda najsubjektivniju i najromantičniju poetiku dvadesetoga stoljeća, kakva je lirska apstrakcija, u grafički korzet, čini se u najmanju ruku kao prekršaj s predumišljajem, izazov kojem Nevenka Arbanas ne želi odoljeti". Doista, ne odoljevši napasti spajanja nespojivoga ušla je u prostor sasvim individualnog kretanja, stekla ingerencije na području neizvjesnih ishoda, postala zakonomjernom, čak zakonodavcem novih sklopova i kombinacija.

Čini se da se opus ove umjetnice razvija u arzama i tezama, da diše u sistolama i diastolama, da organski oscilira između prevlasti linearizma i crnine, s jedne strane, a kromatizma i svjetlosti, s druge. Naravno, ni u jednom se trenutku ne gube svi navedeni elementi, samo što su nejednako proporcionirani, raznoliko artikulirani, specifično akcentuirani. Bogatstvo njezina izraza leži upravo u širokom rasponu (ponuđenih) metjerskih mogućnosti i nesputanim prilikama maštovitog dograđivanja, međutim s temeljnom vjernošću potencijalima

papirne podloge i elastičnim varijacijama upotrbljene matrice.

Najnoviji ciklus još jednom traži odmak od ekstatične i fluorescentne boje, od blistavih duginskih raspona i jarkih registara, a u korist dubljega odjeka tamnijih tonova i određenije profilacije urezanih, šatiranih i gusto umreženih dionica. Javljaju se tiskana slova i uzorci kaligrafije, otisci iz knjiga i novina, magmatične i sjenovite prikaze nekih iščezlih oblika i znakova. Nevenka Arbanas se izvrsno snalazi u naznačenom konglomeratu, odlučno povlači kompozicione direktrise i suvereno puni nezasićena polja, harmoično jukstaponira mračne i svijetle partije.

Dvosmislen bi kompliment bio kazati kako je sve bliža čistom slikarstvu, znatno primjerenije ćemo reći kako je apsolutnu likovnost (u smislu apsolutnoga sluha, apsolutnoga duha) ostvarila koncentracijom grafičkih vrijednosti, sintezom crtačkih i taktilno-slojevitih, tonski stupnjevanih vrijednosti. Njezin je monograf Luko Paljetak s razlogom apostrofirao umjetničinu "felicem culpam", to jest krijumčarenje tehnike kolaža u grafiku, nestašnost "đavolove učenice" i neodoljivi zov sakralnih visina, s odgovarajućom težnjom prema vertikalnosti nalik vitrajima. Ni u najnovijem ciklusu nije iznevjerila te vrhunske ambicije, štoviše, za dobar se korak približila žuđenom totalitetu.

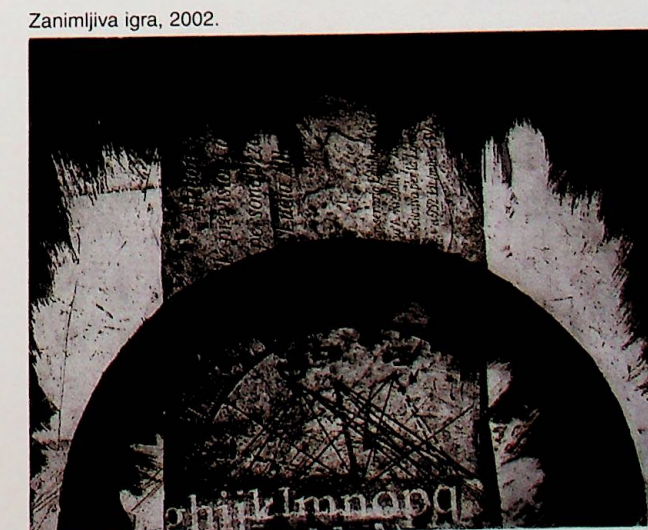
Tonko Maroević

Iz gruntnovnice, 2003.

Napetost, 2002.

Zanimljiva igra, 2002.

Komunikacija, 2002.

Grad, 2003.

Borba, 2003.

Samostalne izložbe

1977. Zagreb, Studio Galerije Karas
1983. Zagreb, Salon Galerije Karas; Rijeka, Galerija J. Klović; Sarajevo, Galerija grafike Energoinvest
1985. Šibenik, Galerija sv. Krševan
1989. Prag, Galerija ALU
1990. Zagreb, Galerija CKO Zagreb
1993. Zagreb, Salon Galerije Karas
1994. Opatija, Umjetnički paviljon Juraj Šporer
1997. Zagreb, Kabinet grafike
1998. Šibenik, Galerija sv. Krševan; Velika Gorica, Galerija Galženica
1999. Ankara, Cankaya Belediyesi
2000. Krk, Galerija Decumanus
2001. Novo Mesto, Galerija Krka
2002. Zagreb, Galerija Šovagović; Brseč, Galerija Eugen K.

Skupne izložbe / 1976. – 1995.

1976. Zagreb, Umjetnički paviljon: 8. salon mladih; Zagreb, Galerija Karas: 3. postav recentne hrvatske likovne umjetnosti;

1977. Zagreb, Umjetnički paviljon: 9. salon mladih; Zagreb, Studio Galerije Karas: 5. postav recentne hrvatske likovne umjetnosti; Zagreb, Umjetnički paviljon: Otkup umjetnina; Osijek, Galerija likovnih umjetnosti: 6. biennale Slavonaca;

1978. Zagreb, Kabinet grafike JAZU: 10. zagrebačka izložba jugoslavenske grafike; Zagreb, Umjetnički paviljon: 13. zagrebački salon; Zagreb, Umjetnički paviljon: 10. salon mladih;

1979. Zagreb, Galerija Karas: Izložba SHDLU-a; Split, Umjetnički salon: 3. biennale suvremene hrvatske grafike;

1980. Zagreb, Kabinet grafike JAZU: 11. zagrebačka izložba jugoslavenske grafike; Zagreb, Umjetnički paviljon: 12. salon mladih; Tuzla: Jugoslavenski pozorišni portret, 1945.-1985.;

1981. Zagreb, Kabinet grafike JAZU: 8. zagrebačka izložba crteža; Zagreb, Umjetnički paviljon: 16. zagrebački salon; Osijek, Galerija likovnih umjetnosti: 8. biennale Slavonaca;

1982. Zagreb, Galerija Karas: 10. izložba recentnih radova članova SHDLU-a; Koprivnica, Galerija Koprivnica: Crteži i grafike; Zagreb, Galerija Karas: 10. izložba recentnih radova članova SHDLU-a; Zagreb, Kabinet gregfike JAZU: 12. zagrebačka izložba jugoslavenske grafike; Tuzla, Galerija jugoslavenskog portreta: 2. internacionalni bijenalni festival portreta, crteža i grafike;

1983. Zagreb, Kabinet grafike JAZU: 9. zagrebačka izložba jugoslavenskog crteža; Ljubljana, Moderna galerija: 15. mednarodni grafični biennale; Skopje, Muzej moderne umjetnosti: Papir kao površina i materijal likovnog izraza; Osijek, Galerija likovnih umjetnosti: 9. biennale Slavonaca;

1984. Zagreb, Kabinet grafike JAZU: 13. zagrebačka izložba jugoslavenske grafike; Split, Umjetnički salon: 6. biennale suvremene hrvatske grafike, Zagreb, Galerija Karas: 12. izložba recentnih radova članova SHDLU-a, Bitola, Umjetnička galerija 'Moša Pijade': 5. trijenale suvremene jugoslavenske grafike; Zagreb, Salon Galerije Karas: 19. zagrebački salon;

1985. Lublin, Panstwowym muzeum: Miedzynarodowe triennale sztuki 'Majdanek 85'; Zagreb, Kabinet grafike JAZU: 10. zagrebačka izložba jugoslavenskog crteža; Osijek, Galerija likovnih umjetnosti: 10. biennale Slavonaca;

1986. Zagreb, Galerija Karas: 14. postav recentnih radova HDLU-a; Zagreb, Galerija Školske knjige: Kinert i daci; Split, Umjetnički salon: 7. biennale suvremene hrvatske grafike; Zagreb, Muzej za umjetnost i obrt: Izložba za aukciju u prilog NSB-a;

1987. Sombor, Gradski muzej: 9. trijenale suvremenog jugoslavenskog crteža;

1988. Sisak, Muzej Sisak: Izložba kolonije Željezare Sisak; Zagreb, Kabinet grafike JAZU: 15. zagrebačka izložba jugoslavenske grefike; Banska Bistrica, Stredoslovenska galerija: 10. medzinarodne bienale drevorezu;

1989. Split, Umjetnički salon Galić: 17. postav recentnih radova članova SHDLU-a; Kioto, Internacionalni centar umjetnosti: Suvremena svjetska grafika;

1990. Osijek, Galerija likovnih umjetnosti: 12. biennale Slavonaca; Split, Palača Milesi: 8. biennale suvremene hrvatske grafike; Rijeka, Moderna galerija: 18. postava recentnih radova HDLU-a; Zagreb, Kabinet grafike HAZU: 16. zagrebačka izložba jugoslavenske grafike; Šibenik, Muzej grada Šibenika: More, ljudi, obala; Zagreb, Umjetnički paviljon: 22. zagrebački salon;

1991. Lublin, Panstwowym muzeum: 3. Internacional triennal of art 'Against war', Zagreb, Muzej grada Zagreba: Za obranu i obnovu Hrvatske,

1992. Osijek, Galerija likovnih umjetnosti: 13. biennale Slavonaca; Šibenik, Muzej grada Šibenika: More, ljudi, obala; Zagreb, Kabinet grafike HAZU: 17. zagrebačka izložba grafike;

1993. Bjelovar, Galerija Gradskog muzeja Bjelovar: Grafička zbirka ALU u Zagrebu; Zagreb, Muzej Mimara; Muzej Vukovara u progonstvu; Split, HDLU: 10. biennale suvremene hrvatske grafike;

1994. Osijek, Galerija likovnih umjetnosti: 14. biennale Slavonaca; Toronto, Ponova gallery: Exhibition of graphic arts from Croatia; Lublin, Panstwowym muzeum: 4. Miedzynarodowe triennale sztuke; Zagreb, Kabinet grafike HAZU: 18. zagrebačka izložba grafike; Zagreb, Zagrebu za obljetnicu.

1995. Košice, Galerija Juriusa Jakobyho: Suvremena hrvatska grafika; Ljubljana, Moderna galerija: 21. međunarodni grafički biennale; Dusseldorf, Kunstforum BBK: Otvorene granice; Torino: D'arte contemporanea di Tore Pellice, Tracce di grafica Croata

1996. Aleksandrija: Grafičko (međunarodno) biennale; Cadaques: Taller Galeria Fort: Mini print internacional; Kairo: 2. Egipatski međunarodni grafički trijenale; Zagreb, Kabinet grafike HAZU: 1. hrvatski trijenale crteža;

1997. Ljubljana, Moderna galerija: 22. međunarodni grafični biennale; Zagreb, Kabinet grafike HAZU: 1. hrvatski trijenale grafike; Udine, Galleria del centro: 6. biennale Intergraf Alpe – Adria; Gyor, Gradska galerija: Međunarodni biennale grafike; Prag, Gallery Mlada fronta: 3. Praha graphic 97;

1998. Budimpešta, Pesti Vigado: Suvremena hrvatska grafika; Pećuh, Kulturni centar obrazovnog centra: Suvremena hrvatska grafika; New Delhi, National Gallery: Suvremena hrvatska grafika; Ankara, Kultur Bakanligi Develt Resim Hevkel Muzesi: Suvremena hrvatska grafika; Zagreb, Izložbeni salon Izidor Kršnjavi/Škola primijenjene umjetnosti i dizajna;

1999. Zagreb, Umjetnički paviljon, 2. hrvatski trijenale grafike- HAZ-u; Krapina, Galerija grada Krapine: Grafička zbirka ALU; Kairo, 3rd Egyptian International Print Triennale; Hallsberg (Švedska), Bergooska Huset Hallsberg: Internationella Salongen; Peking, Beijing International Art Palace: Suvremena hrvatska grafika; Sarajevo, Hrvatski kulturni centar – Collegium Artisticum: Suvremena hrvatska grafika; Bukurešt, Galerija Etaj/De La Teatrul National: Suvremena rumunjska grafika; Teheran, Niavaran Cultural Center: Suvremena hrvatska grafika;

2000. Orebro (Švedska), Konstframjandet Orebro: 1st Biennale of smallscale printmaking and painting; Jakarta, Nacionalni muzej: Suvremena hrvatska grafika; Kairo, Palace of arts: Suvremena hrvatska grafika; Sofia, National Gallery for Foreign Art: Suvremena hrvatska grafika; Bitola, 3. international triennial of graphic art;

2001. Mainz, Rathaus Galerie Mainz: Suvremena hrvatska grafika; Cittadella (Italija), Rotary club di Cittadella/Palazzo Pretorio: Oltreconfini; Novo mesto, Galerija Krka: 22. krkin susret slikara; Krk, Galerija Decumanus: Likovna kolonija Krk 2001; Vukovar, Gradski muzej Vukovar: U susret Vukovarskom salonu; Zagreb, Streljana Vrapčanski potok: Izložba u povodu evropskog prvenstva u streljaštvu; Varna (Bugarska) 11-th international print biennial;

2002. Hallsberg – Linkoping- Norrkoping – Orebro (Švedska), Lilla Europe 2002.; Zagreb, Klovićevi dvori: Zbirka Biškupić – bibliofilski izdanja 1972 – 2002.; Šibenik, Županijski muzej Šibenik, Izložba hrvatskih grafičara;

2003. San Francisco (SAD) Galerija Thacher: Radical Printmaking; Kairo, 4-rd Egyptian International Print Triennale; Acqui Terme, VI European Biennial of Engraving. Italija; Zagreb, Nacionalna i sveučilišna knjižnica – grafičke mape i knjige objekti; Krapina, 3. zagorski likovni salon; Bitola (Makedonija) 4. Internacionalni grafički triennale

Nagrade

1985. Nagrada za grafiku Ex aequo na X. Bijenalu Slavonaca u Osijeku

1992. Nagrada žirija na 17. zagrebačkoj izložbi grafike, Kabinet grafike HAZU

1994. Premija HAZU na 18. zagrebačkoj izložbi grafike, Kabinet grafike HAZU

1996. Nagrada žirija na 1. hrvatskom trijenalu crteža, Kabinet grafike HAZU

1997. Nagrada žirija na 1. hrvatskom trijenalu grafike, Kabinet grafike HAZU

Nevenka Arbanas rođena je 1950. u Batini (Beli Manastir). Nakon osnovnog školovanja u Našicama upisuje Školu primijenjenih umjetnosti u Zagrebu, Odsjek grafike, koju završava 1970. godine. Iste godine upisuje Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu na kojoj diplomira u klasi prof. Alberta Kinerta 1975. godine. Poslijediplomski studij grafike kod istog profesora polazi od 1975. do 1977. godine i stječe naziv magistra za područje grafičkih izraza. 1979. kao stipendistica Fonda Moša Pijade usavršava se na Akademiji Minerva u Grönningenu, Nizozemska. Od 1985. sudjeluje na međunarodnim grafičkim bijenalima u Ljubljani, Lublinu (Poljska), Banskjoj Bistrici (ondašnja ČSSR), Kyotu (Japan). Godine 1986. odlazi u Pariz i usavršava se u tehnici višebojne grafike u "Atelieru 17" Stanleya Williama Haytera. Jednogodišnju stipendiju za Likovnu akademiju u Pragu dobila je 1988. pa se kod prof. Ladislava Čepeláka usavršavala u tehnici akvatinte i litografije. Iste godine odlazi na stručno putovanje u Španjolsku, zatim Italiju i Francusku. Godine 1994. svoje zanimanje posvećuje keramici te u crkvi sv. Josipa Radnika u Ostrošincima izrađuje u glaziranoj keramici Križni put s raspelom, ogradu kora s likovima svetaca, prizor iz života sv. Josipa. Sljedeće godine u terakoti izrađuje Križni put u kapelici sv. Mihovila u Zagrebu.

Objavila je niz grafičkih mapa i bibliofilskih knjiga. Godine 1997. tiskana joj je monografija u Biblioteci Prizma, Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, autora Luke Paljetka. Autorica je knjige Grafičke tehnike, Laserplus, Zagreb, 1999. Dobitnica je brojnih nagrada za grafiku (Zagreb, Osijek, Lublin). Radovi joj se nalaze u više muzeja, galerija i privatnih zbirki.

Članica je Hrvatskog društva likovnih umjetnika od 1975. godine, a od godine 1997. California Society of Printmakers, Emeryville, CA, US.

Do 2000. djelovala je kao profesor grafičkih tehnika na Školi primijenjenih umjetnosti u Zagrebu, a sada je docent na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu.

Katalog

- 1 Borba, 2003.
suha igla, akvatinta, 700 x 500 mm
- 2 Grad, 2003.
akvatinta, 800 x 1200 mm
- 3 Urbani pejzaž, 2002.
akvatinta, bakropis, 700 x 1000 mm
- 4 Komunikacija, 2002.
akvatinta, bakropis 800 x 1200 mm
- 5 Zanimljiva igra, 2002.
bakropis, akvatinta, 500 x 700 mm
- 6 Napetost, 2002.
akvatinta, kolaži, linorez, 700 x 1000 mm
- 7 Iz gruntonice, 2002.
akvatinta, bakropis, 800 x 1200 mm
- 8 Život 2003.
akvatinta, linorez, 100 x 1500 mm
- 9 Vjetar, 2003.
kombinirana tehnika, 1060 x 2300 mm
- 10 Kroz šupljine, 2003.
kombinirana tehnika, 1060 x 2030 mm
- 11 Ciganski šator, 2003.
kombinirana tehnika, 1060 x 2300 mm
- 12 Ekipa, 2003.
bakropis, akvatinta, 700 x 1000 mm
- 13 U svom srcu, 2003.
bakropis, akvatinta, 700 x 1000 mm
- 14 Pobjeda, 2003.
kombinirana tehnika, 700 x 1000 mm
- 15 Izdajnik, 2003.
kombinirana tehnika, 500 x 700 mm
- 16 Ubilački nagon, 2003.
kombinirana tehnika, 500 x 700 mm
- 17 Napad i obrana, 2003.
akvatinta, bakropis, 500 x 700 mm
- 18 Ekipa, 2003.
akvatinta, bakropis, kolaž, 700 x 1000 mm
- 19 Odlična zabava, 2003.
kombinirana tehnika, 700 x 1000 mm
- 20 Iskustva iz svijeta, 2003.
kombinirana tehnika, 700 x 1000 mm
- 21 Lipanjski plan, 2003.
kombinirana tehnika 700 x 1000 mm
- 22 Nemoć, 2003.
kombinirana tehnika 500 x 700 mm
- 23 Dubinska analiza, 2003.
kombinirana tehnika, 500 x 700 mm
- 24 Dokazi, 2003.
kombinirana tehnika 500 x 700 mm
- 25 Otvorena vrata, 2003.
kombinirana tehnika, 500 x 700 mm

Izdavač/Publisher
**KULTURNO
INFORMATIVNI CENTAR**
Zagreb, Preradovićeve 5
tel. 01/48 10 714

Za izdavača/For the publisher
Goran Pavletić

Urednik kataloga/Editor
Milan Bešlić

Savjet galerije/Gallery Council
**Nikola Koydl
Eugen Kokot
Goran Blagus
Milan Bešlić
Dominique Narran
Andrej Smrekar**

Likovni postav izložbe/
Exhibition set-up
**Milan Bešlić
Tonko Maroević**

Grafičko oblikovanje kataloga
Mihajlo Arsovski

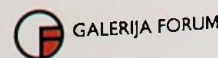
Fotografije/Photographs
Stanko Vrtovec

Naklada
300 primjeraka

Zagreb, lipanj/June, 2003

Priprema za tisak/Pre press
Kaligraf d.o.o., Zagreb

Tisak/Print
Tiskara Šolta, Zagreb

HR - 10000 Zagreb
Teslina 16
tel. 01 48 10 710